

EU-note

Til orientering af Erhvervsudvalget og Europaudvalget

Kommissionens pakke til bekæmpelse af hvidvask

Sammenfatning

Kommissionen har på baggrund af en række større europæiske hvidvask-sager fremsat en pakke af forslag til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, som skal danne en helt ny ramme for EU's bekæmpelse af hvidvask. Et centralt element i pakken er en ny EU-tilsynsmyndighed, der bl.a. skal føre direkte tilsyn med en række større finansielle enheder med grænseoverskridende aktiviteter og høj risiko for at blive misbrugt i forbindelse med hvidvask. Kommissionen ønsker også en større ensartethed i EU-landenes håndhævelse af EU-regelsættet, hvilket skal ske ved at fastsætte en stor del af regelsættet i en ny forordning, som gælder umiddelbart og ikke kræver en national gennemførelse. Pakken indeholder også et sjette hvidvaskdirektiv, som bl.a. indeholder regler om de nationale tilsynsmyndigheder og finansielle efterretningsenheder i EU-landene. Endelig ændres forordningen om informationskrav i forbindelse med pengeoverførsler til også at omfatte kryptoaktiver.

Folketinget skal i forbindelse med et nærhedstjek af hvidvaskpakken tage stilling til, om de områder der behandles bedst reguleres på EU-niveau eller på nationalt niveau. Folketinget kan inden for en frist på 8 uger sende en såkaldt begrundet udtalelse til Kommissionen, hvis det vurderer at forslaget er i strid med nærhedsprincippet. Fristen udløber den 18. november 2021.

26. oktober 2021

Kontaktperson
Martin Jørgensen
(3622)

Indledning

Kommissionen præsenterede den 20. juli 2021 en pakke¹ af forslag til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Pakken er en opfølgning på Kommissionens handlingsplan² fra den 7. maj 2020 og Rådets konklusioner³ fra 5. november 2020. I rådskonklusionerne opfordres Kommissionen til at fremsætte forslag om en harmonisering af EU-reglerne på hvidvaskområdet, etablering af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed og styrkelse af samarbejdet og informationsudvekslingen mellem EU-landenes finansielle efterretningenheder – de såkaldte FIU'er (Financial Intelligence Units)⁴.

Hvidvaskpakken omfatter følgende fire forslag:

- [KOM \(2021\) 0421](#): Forordning om etablering af en europæisk myndighed til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.
- [KOM \(2021\) 0420](#): Forordning om forebyggelse af brug af det finansielle system til hvidvask og terrorfinansiering.
- [KOM \(2021\) 0423](#): Direktiv om mekanismer der skal anvendes i medlemslandene for at forebygge hvidvask og terrorfinansiering (sjette hvidvaskdirektiv).
- [KOM \(2021\) 0422](#): Forordning om informationer i forbindelse med pengeoverførsel og ved overførelser af visse kryptoaktiver.

Alle fire forslag er fremsat med retsgrundlag i [artikel 114](#) om det indre marked i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og skal derfor vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i samarbejde under den almindelige lovgivningsprocedure. I Rådet vil forslagene skulle vedtages med kvalificeret flertal.

Hvorfor et forslag til en hvidvaskpakke?

Hvidvaskpakken præsenteres bl.a. på baggrund af en række analyser⁵ fra 2019 af de større europæiske hvidvasksager (herunder Danske Bank-sagen).

---

¹ Bekæmpelse af økonomisk kriminalitet: Kommissionen gennemgår reglerne for bekæmpelse af hvidvask af penge og af finansiering af terrorisme (AML/CFT) ([Kommissionens pressemeddelelse](#)).

² Kommissionens meddelelse om en handlingsplan for en samlet EU-politik for forebyggelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme ([C/2020/2800](#)).

³ Rådets konklusioner om bekæmpelse af hvidvask af penge og af finansiering af terrorisme ([12608/20](#)).

⁴ Den danske FIU udgøres af Hvidvasksekretariatet under Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

⁵ Rapport fra Kommissionen om vurdering af de seneste påstande om hvidvasksager, der involverer kreditinstitutter i EU ([KOM \(2019\) 373](#)) og Kommissionens meddelelse: mod en bedre

Analyserne har afdækket, at der særligt er udfordringer i forbindelse med tilsyn af grænseoverskridende aktiviteter og nationale forskelle i implementeringen af det nuværende EU-regelsæt som udgøres af hvidvaskdirektiver. Europol har endvidere skønnet, at omkring 1 pct. af EU's årlige økonomisk aktivitet (BNP) er involveret i mistænkelige finansielle aktiviteter. Det svarer til ca. 135 mia. euro.

Hvidvaskpakken har derfor til formål at adressere følgende problemstillinger:

- Mangel på klare og konsistente regler på hvidvaskområdet, bl.a. på grund af uens implementering af hvidvaskdirektiverne i medlemslandene.
- Uensartet tilsyn på tværs af det indre marked og utilstrækkelig koordination mellem de nationale tilsynsmyndigheder i grænseoverskridende sager.
- Utilstrækkelig koordination og udveksling af information mellem nationale finansielle efterretningsenheder (FIU'er) og mellem FIU'er og nationale hvidvasktilsynsmyndigheder, hvilket bl.a. skyldes at der ikke er en central FIU-koordinationsmyndighed på EU-niveau.

Det nuværende EU-regelsæt på hvidvaskområdet bygger på en række hvidvaskdirektiver, hvor det seneste femte hvidvaskdirektiv⁶ blev vedtaget den 30. maj 2018 som en ændring af det fjerde hvidvaskdirektiv⁷ fra 2015. Det femte hvidvaskdirektiv skulle være implementeret nationalt senest den 10. januar 2020⁸. Der er tale om minimumsdirektiver, så medlemslandene har mulighed for at vedtage strammere regler.

Tilsynet med de individuelle bankers overholdelse af hvidvaskningsdirektiverne er lagt ud til de nationale tilsynsmyndigheder, der i Danmark på det finansielle område udgøres af Finanstilsynet. Tilsynet med ikke-finansielle enheder som f.eks. ejendomsmæglere, kasinoer og advokater mv. varetages i Danmark af Erhvervsstyrelsen, Spillemyndigheden og Advokatrådet.

---

gennemførelse af EU's ramme for bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme ([KOM \(2019\) 360](#)).

⁶ Direktiv [2018/843](#) af 30. maj 2018 om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

⁷ Direktiv [2015/849](#) af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme (konsolideret udgave).

⁸ Irland og Holland har ifølge Kommissionens [statusoversigt](#) endnu ikke fuldt ud implementeret det femte hvidvaskdirektiv.

EU-niveau			
<i>Europa-Kommissionen</i>	<i>Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA)</i>	<i>Den Europæiske Centralbank (ECB)</i>	<i>Europol</i>
Kommissionen er ansvarlig for politikudviklingen på EU-niveau inden for bekæmpelse af hvidvask, herunder at fastsætte prioriteter, foretage risikovurderinger og gennemføre politikken via EU's politik.	EBA er ansvarlig for at udarbejde tekniske standarder og vejledninger. EBA har også beføjelser til at undersøge overtrædelser af EU-retten. Siden 2020 omfatter EBA's antihvidvaskmandat alle finansielle institutioner ⁹ .	ECB er ansvarlig for at føre tilsyn ¹⁰ med, at de store banker i euroområdet overholder soliditetskrav mv. ECB skal som led i udførelsen af sine tilsynsmæssige opgaver følge op på bekymringer om hvidvask af penge, der kan påvirke en banks sikkerhed og soliditet.	Europol er EU's retshåndhævelsesagentur og bistår bl.a. medlemslandene i deres bekæmpelse af hvidvask af penge. Det offentliggør indberetninger om mistænkelige transaktioner via en IT-plattform kaldet FIU.net.
Medlemslande			
<i>Hvidvasktilsynsmyndigheder</i>		<i>Finansielle efterretningsenheder</i>	
Hvidvasktilsynsmyndighederne er de myndigheder i medlemslandene, der er ansvarlige for at føre tilsyn med hvidvaskreglerne og undersøge, om de omfattede enheder overholder reglerne		FIU'erne er de myndigheder i medlemslandene, der er ansvarlige for at indsamle og analysere indberetninger af mistænkelige transaktioner fra de forpligtede omfattede enheder og formidle resultaterne af deres analyser til de nationale hvidvaskmyndigheder og andre FIU'er.	

Kilde: Revisionsretten

Der er altså ingen EU-myndigheder, der fører direkte tilsyn med de enheder, der er omfattet af EU's antihvidvaskregler.

⁹ EBA fik i 2020 styrket beføjelserne på hvidvaskområdet og har i dag ansvaret for at lede, koordinere og overvåge EU's finansielle sektors bekæmpelse af hvidvask af penge (se [EU-note E8](#) fra november 2018).

¹⁰ ECB fører dog ikke direkte tilsyn med bankernes overholdelse af hvidvaskreglerne, hvilket fremgår af [artikel 127](#), stk. 6 i TEUF og af betragtning 28 i [forordningen](#) om den fælles tilsynsmekanisme under bankunionen. ECB har i 2019 dog indgået aftale med nationale hvidvaskmyndigheder om udveksling af oplysninger i henhold til det femte hvidvaskdirektiv.

Ny EU-hvidvasktilsynsmyndighed

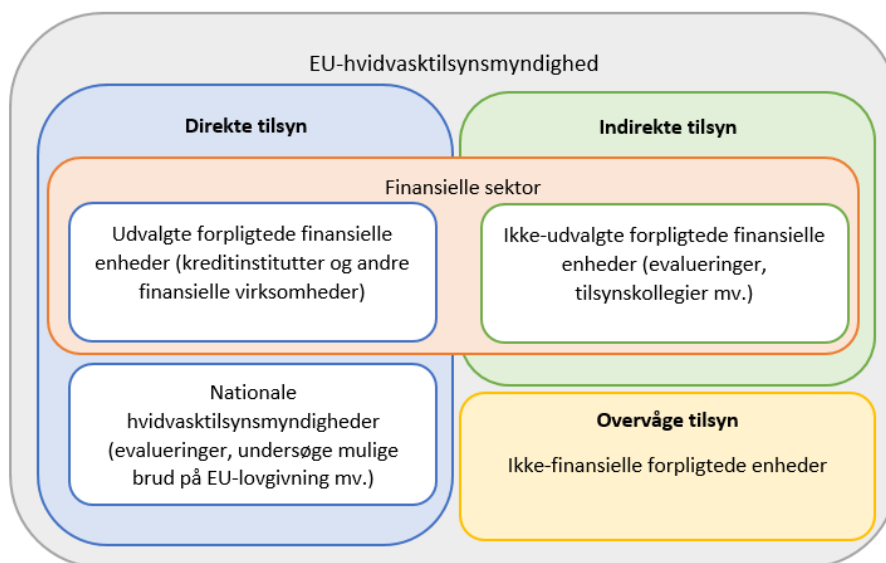
Som det centrale element i Kommissionens pakke står etableringen af en selvstændig EU-hvidvasktilsynsmyndighed (Anti-Money Laundering Authority, AMLA). EU-tilsynsmyndigheden skal være den centrale myndighed, der overvåger og koordinerer de nationale tilsynsmyndigheder for at sikre, at den private sektor anvender EU-reglerne korrekt og konsekvent. EU-tilsynsmyndigheden vil også støtte de nationale finansielle efterretningsenheder (FIU'er) i deres arbejde.

EU-myndigheden skal føre direkte tilsyn med store grænseoverskridende finansielle enheder, som har en høj risiko for at blive brugt i forbindelse med hvidvask. De udvælges hver tredje år på baggrund af objektive kriterier¹¹. Der vil dog være tale om et begrænset antal enheder. EU-tilsynsmyndigheden vil have en koordinerede rolle, når det kommer til enheder, der ikke er en del af den finansielle sektor.

De kompetencer som den europæiske bankmyndighed (EBA) har fået tildelt på hvidvaskområdet vil blive overdraget til den nye EU-hvidvaskmyndighed.

Hvad er en forpligtet enhed?

De forpligtede enheder er de virksomheder og personer, som er underlagt EU's hvidvaskregler. Enhederne kan både være finansielle som eksempelvis banker, men også ikke-finansielle enheder som advokater, revisorer og ejendoms-mæglere.

Direkte tilsyn

EU-tilsynsmyndigheden vil kunne udøve det direkte tilsyn på to måder:

¹¹ Læs mere i bilaget til denne EU-note om kriterierne for at blive betragtet som en udvalgt forpligtet myndighed i den finansielle sektor, der skal føres direkte tilsyn med af den nye EU-hvidvasktilsynsmyndighed.

- På de forpligtede enheder i den finansielle sektor med aktiviteter i et stort antal medlemslande som er kategoriseret i den højeste risikokategori mht. faren for hvidvask. Udvælgelsen vil være baseret på objektive kriterier centreret omkring risikokategori og grænseoverskridende aktiviteter. Metodologien for risikovurdering af enheder vil blive harmoniseret inden den første udvælgelse af enheder, der skal under direkte tilsyn. Listen over enheder under direkte tilsyn vil blive opdateret hvert tredje år (se bilag over udvælgelsesmetode).
- Ved at EU-tilsynsmyndigheden anmoder Kommissionen om at træffe en afgørelse om at placere en forpligtet enhed i den finansielle sektor under EU-tilsynsmyndighedens direkte tilsyn, uanset om enheden lever op til kriterierne herfor. Det kan ske, hvis der er indikationer på, at en forpligtet enhed systematisk misligholder forpligtigelserne til at overholde antihvidvaskregelsættet, og der er alvorlig fare for hvidvask, hvis den nationale tilsynsmyndighed ikke er i stand til at iværksætte hurtige og effektive tiltag for at håndtere en sådan risiko som anbefalet af EU-hvidvasktilsynsmyndigheden.

Det direkte tilsyn vil bestå i at føre tilsyn med de udvalgte forpligtede enheder på samme måde, som en national tilsynsmyndighed i dag fører tilsynet. Det indebærer adgang til alt relevant materiale, mulighed for at interviewe personale samt foretage inspektioner på stedet samt give påbud og bøder.

Tilsynet vil foregå i form af fælles tilsynsteams for hver udvalgt forpligtet enhed med deltagelse af medarbejdere fra EU-tilsynsmyndigheden og nationale tilsynsmyndigheder. Teamets arbejde koordineres af en medarbejder fra EU-tilsynsmyndigheden, der fysisk placeres hos tilsynsmyndigheden i det EU-land, hvor den udvalgte forpligtede enhed har hovedsæde. Medarbejderen fra EU-tilsynsmyndigheden har instruktionsbeføjelser over for de nationale tilsynsmedarbejdere.

EU-tilsynsmyndigheden får beføjelser til at påbyde de udvalgte forpligtede enheder at træffe de nødvendige foranstaltninger for at løse relevante identificerede problemer¹². Foranstaltningerne kan omfatte krav om at begrænse eller afgrænse dele af forretningsmodellen (evt. frasalg af aktiviteter) og krav om ændring i ledelsesstrukturen. EU-tilsynsmyndigheden skal også kunne stille specifikke krav vedrørende individuelle kunder, transaktioner og leveringskanaler samt foreslå inddragelse af den udvalgte forpligtede enheds tilfaldelse til at drive virksomhed.

---

¹² Der kan være tale om konstaterede lovovertrædelser, sandsynlighed for overtrædelse af reglerne om hvidvask inden for de næste 12 måneder eller vurdering af, at virksomhedens foranstaltninger mod hvidvask er utilstrækkelige.

EU-tilsynsmyndigheden vil kunne udstede administrative bøder¹³ til en forpligtet enhed, som fortsætteligt eller groft uagtsomt overtræder kravene i EU-hvidvasklovgivningen eller ikke efterlever EU-tilsynsmyndighedens udstedte bindende afgørelse. Grundbeløbet¹⁴ for de administrative bøder afhænger af karakteren af overtrædelsen samt antal EU-lande, som overtrædelsen er begået i.

Grundbeløbet kan justeres i tilfælde af skærpende eller formildende omstændigheder, men må dog ikke overstige 10 pct. af omsætningen eller 10 mio. euro.

Den første udvælgelse af finansielle enheder, der skal være under EU-hvidvasktilsynsmyndighedens direkte tilsyn, vil ske i 2025 med henblik på start af det direkte tilsyn i 2026.

Nationale tilsynsmyndigheder og finansielle efterretningsenheder (FIU'er)

EU-tilsynsmyndigheden vil have beføjelser til at instruere nationale finansielle hvidvasktilsynsmyndigheder i, hvilke foranstaltninger de bør træffe over for ikke-udvalgte finansielle forpligtede enheder. Når det kommer til nationale ikke-finansielle hvidvasktilsynsmyndigheder, så kan EU-tilsynsmyndigheden anmode om, at der reageres over for en ikke-finansiel forpligtet enhed.

EU-tilsynsmyndigheden skal udarbejde en harmoniseret beskrivelse¹⁵ af, hvordan de nationale finansielle hvidvasktilsynsmyndigheder skal føre hvidvasktilsyn med de forpligtede enheder. EU-tilsynsmyndigheder skal også periodisk evaluere, om de nationale finansielle hvidvasktilsynsmyndigheder har tilstrækkelige ressourcer og beføjelser til at udføre et tilstrækkeligt tilsyn med hvidvask.

EU-tilsynsmyndigheden skal støtte de nationale FIU'er i deres arbejde og bidrage til at forbedre samarbejdet FIU'erne imellem. EU-tilsynsmyndigheden vil blive vært for IT-plattformen FIU.net, der bruges til at dele viden og understøtte og koordinere FIU'ernes arbejde. FIU.net er i dag etableret i regi af Europol.

EU-tilsynsmyndigheden vil kunne vedtage tekniske standarder og udstede retningslinjer til forpligtede enheder, nationale tilsynsmyndigheder eller finansielle efterretningsenheder (FIU'er).

---

¹³ Det vil være EU-tilsynsmyndighedens bestyrelse (executive board) der træffer afgørelsen.

¹⁴ Grundbeløbet spænder fra et minimumsbeløb på 100.000 euro til 2 mio. euro eller 1 pct. af den årlige omsætning, alt efter hvad der er højest.

¹⁵ Beskrivelsen vil bestå af retningslinjer, anbefalinger og andre redskaber, herunder tekniske standarder.

Organisering

EU-tilsynsmyndigheden vil blive ledet af en formand samt en direktør, der vil stå for den daglige drift. Formanden vil repræsentere EU-tilsynsmyndigheden og stå i spidsen for myndighedens to organer:

- En bestyrelse: der vil bestå af formanden plus fem permanente uafhængige medlemmer¹⁶.
- Det almindelige råd: der har to forskellige konstellationer: enten i form af formændene for de nationale tilsynsmyndigheder i EU-landene (tilsynskonstellation) eller formændene for de nationale finansielle efterretningsenheder (FIU'er).

Bestyrelsen vil træffe alle tilsynsmæssige afgørelser med hensyn til de individuelle forpligtede enheder eller individuelle tilsynsmyndigheder. Hvor EU-tilsynsmyndigheden fører direkte tilsyn vil afgørelserne være rettet mod de udvalgte forpligtede enheder, hvorimod afgørelserne vil være rettet mod de nationale tilsynsmyndigheder, hvor der er tale om, at EU-tilsynsmyndigheden fører indirekte tilsyn eller overvågning.

Det almindelige råd vil bl.a. vedtage¹⁷ udkast til tekniske standarder, vejledninger og anbefalinger.

Der vil også blive oprettet et administrativt klagenævn med fem medlemmer, som kan behandle klager over EU-tilsynsmyndighedens afgørelser over for de udvalgte forpligtede enheder. Bestyrelsen er ikke bundet af klagenævnets afgørelser.

Budget

EU-tilsynsmyndigheden vil være bemandet med 250 medarbejdere, hvoraf de 100 vil beskæftige sig med det direkte tilsyn.

EU-tilsynsmyndigheden forventes at have et årligt budget på 45,6 mio. euro, der vil blive finansieret med 25 pct. fra EU-budgettet og 75 pct. fra bidrag fra de finansielle enheder, der er omfattet af det direkte tilsyn¹⁸. De nærmere kriterier for hvilke enheder der skal bidrage, og beregningen af bidraget, vil blive fastsat i en delegeret retsakt.

---

¹⁶ Medlemmerne udpeges af det almindelige råd fra en kandidatliste udarbejdet af Kommissionen og beslutninger vedtages med simpelt flertal, hvor alle medlemmer har én stemme.

¹⁷ Beslutninger vedtages enten med simpelt flertal, hvor hvert medlem har én stemme eller med kvalificeret flertal afhængig af beslutningens karakter.

¹⁸ Der vil dog også være bidrag fra de forpligtede enheder, der ikke er udvalgt, men som opfylder objektive kriterier for at kunne blive udvalgt.

EU-tilsynsmyndigheden forventes etableret i 2023 og operationel fra 2024, men først påbegynde det direkte tilsyn i 2026, da det øvrige regelsæt først skal være på plads.

Ny hvidvaskforordning

Med introduktion af hvidvaskregler i form af en forordning ønsker Kommissionen at sikre en mere ensartet håndhævelse af EU's hvidvaskregler i medlemslandene (såkaldt "EU single rulebook").

Listen over forpligtede enheder, der skal følge EU's hvidvaskregler, udvides med det nye forslag til forordning. I dag er næsten alle finansielle institutioner omfattet og forskellige ikkefinansielle enheder som advokater, revisorer, ejendomsmæglere, kasinoer og visse typer serviceudbydere af kryptoaktiver.

Med det nye forslag tilføjes følgende enheder:

- Alle typer og kategorier af kryptoaktivserviceudbydere¹⁹.
- Crowdfundingserviceudbydere, der ikke er omfattet af forordningen om crowdfunding (2020/1503).
- Realkreditformidlere og udbydere af forbrugerkredit,²⁰ som ikke er finansielle institutioner.
- Agenter der opererer på vegne af borgere fra et tredjeland med henblik på at opnå en opholdstilladelse i et EU-land (såkaldte "golden visas").

Kravene til de forpligtede enheders politikker, forretningsgange, kontroller og risikovurderinger overføres fra det eksisterende hvidvaskdirektiv, men kravene udbygges og udvides.

Kravene i forbindelse med kundekendingsprocedurer udspecificeres, så identifikation af kunder og kontrol af kundens identitet bl.a. skal indeholde fornavn, efternavn, fødested- og dato samt nationalitet. Muligheden for at outsource²¹ kundekendingsprocedurerne til en agent eller ekstern udbyder bliver præciseret i forordningen.

---

¹⁹ I Danmark er udbydere af kryptoaktivtjenester allerede udpeget som forpligtede enheder og dermed underlagt hvidvaskreglerne.

²⁰ Udbydere af forbrugerkredit er i Danmark udpeget som forpligtede enheder og dermed omfattet af hvidvaskreglerne.

²¹ Der er dog en række aktiviteter der ikke må outsources, hvilket omfatter risikoklassificeringen af kundeforholdet, udarbejdelsen af kriterier til at identificere mistænkelig adfærd i transaktionsovervågningen samt rapporteringen af mistænkelige aktiviteter til FIU'en.

Forslaget præciserer og uddyber også kravet om identifikation af såkaldte "reelle ejere" af virksomheder og fonde. Reelle ejere er den eller de fysiske personer, der i sidste ende ejer eller kontrollerer virksomheden eller fonden mv. Virksomheder og fonde skal bl.a. identificere deres reelle ejere senest 14 dage efter stiftelsen eller efter hver ændring i ejerforholdene og mindst en gang om året.

Der ændres i formuleringen af, hvilke enheder der er forpligtede til at registrere reelle ejere. Alle selskaber og juridiske enheder i EU skal nu indhente og opbevare oplysninger om deres reelle ejere²². Ifølge regeringens grund- og nærhedsnotat²³ er det uklart, hvorvidt det indebærer en udvidelse til alle danske selskaber og andre juridiske enheder, og dermed også de frivillige foreninger, der i dag ikke er omfattet af registreringspligten.

Enheder fra tredjelande, som har en forbindelse til EU, skal også registrere deres reelle ejere.

Forslaget indeholder også et EU-forbud mod at modtage over 10.000 euro i kontanter i forbindelse med handel med varer og tjenester. Medlemslandene kan dog fortsat have lavere beløbsgrænser for kontante betalinger. Der er i dag beløbslofter for kontantbetalinger i to tredjedele af medlemslandene, men med varierende beløbsgrænser²⁴.

Endelig foreslås det også, at lande identificeret på FATF's²⁵ sorte og grå liste som udgangspunkt klassificeres som værende højrisikotredjelande i EU-regi. Det betyder, at forpligtede enheder i EU bliver underlagt skærpede kundekendingsprocedurer i relation til enhver kunde og transaktion fra eller til det pågældende tredjeland. Kommissionen skal også kunne udpege tredjelande som højrisikolande i EU, selvom de ikke er identificeret på FATF's højrisikolister.

Hvidvaskdirektiv (sjette hvidvaskdirektiv)

Selvom en stor del af det nuværende hvidvaskdirektiv bliver en del af den nye forordning, vil der stadig være hvidvaskregler, der kræver national implementering. Det vil ske i form af et nyt sjette hvidvaskdirektiv, som bygger på de tidligere direktiver, men som også indeholder nye krav.

²² Det gælder dog ikke for selskaber, hvor kapitalandelene handles på et reguleret marked samt såkaldte offentligretlige organer.

²³ [KOM \(2021\) 0420 – bilag 1](#): grund- og nærhedsnotat om forordningen om hvidvask af penge.

²⁴ Det danske kontantloft for virksomheder der ikke er underlagt hvidvaskloven er på 20.000 kr.

²⁵ Den Finansielle Aktionsgruppe (FATF) er den globale overvågningsgruppe for hvidvask.

Hvad er formålet med kundekendingsprocedurer?

Ifølge Kommissionen er det evnen at indhente tilstrækkelig viden om kunder, som sætter forpligtede enheder i stand til at bestemme de risici for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, som er forbundet med forretningsforbindelser eller lejlig-hedsvisse transaktioner, og til at træffe de dertil svarende afbødende foranstaltninger, som de skal anvende.

Det gælder f.eks. det eksisterende krav om etablering af registre over reelle ejere, hvor der foreslås en række ændringer.

Registret over reelle ejere foreslås bl.a. udvidet med oplysninger om såkaldte nominelle ejere, hvilket vil sige proformaaktionærer og profamadirektører (proformaejere) som bl.a. skal opbevare oplysninger om identiteten på den enhed eller person, som har udpeget dem. Selskaberne skal indberette oplysningerne til registret over reelle ejere²⁶. Den person der er ansvarlig for opbevaring af oplysningerne om reelle ejere skal registreres i registret over reelle ejere.

Den ansvarlige myndighed for reel ejer registret skal bl.a. have mulighed for at udføre udgående kontrol af reelle ejere på selskabets eller fondens hjemsted. Den ansvarlige myndighed skal følge op på indberettede uoverensstemmelser, fastsætte passende sanktioner samt foretage indberetninger om hvidvask, som myndigheden bliver bekendt med i forbindelse med kontrollen. I dag er det den ressortansvarlige myndighed, der udfører kontrollen.

Kommissionen vil udarbejde retningslinjer for formatet for fremsendelse af oplysninger om reelle ejere til de nationale registre.

De nationale tilsynsmyndigheder skal også jævnligt sikre, at kravene til de forpligtede enheders ledelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed er opfyldt. Personer fra ledelsen skal kunne fjernes, hvis de er dømt for hvidvask eller ikke vurderes egnede eller hæderlige.

Kommissionen foreslår også, at der etableres et grænseoverskridende system mellem de påkrævede nationale registre over bankkonti og deres ejere, så de finansielle efterretningsenheder i EU-landene får mulighed for at hente informationer om kontoejere i andre medlemslande.

Kommissionen foreslår at øge kravene til de finansielle efterretningsenheders (FIU'er)²⁷ analytiske funktion, operationelle uafhængighed samt ressourcer og præcisere hvilke oplysninger de nationale FIU'er som minimum skal have adgang til. Den nye EU-hvidvasktilsynsmyndighed skal udarbejde retningslinjer og vejledning for udvekslingen af informationer mellem de nationale FIU'er. En FIU skal som hovedregel reagere på en anmodning fra en FIU i et andet medlemsland inden for syv dage.

---

²⁶ Kravet gælder ikke for selskaber, som er noteret på et reguleret marked.

²⁷ De nationale FIU'er kan modtage, analysere og videregive underretninger om mistænkelige finansielle transaktioner fra de forpligtede enheder. I Danmark udgøres den nationale FIU af Hvidvasksekretariatet.

Direktivforslaget tydeliggør også kravene til de nationale tilsynsmyndigheder, herunder beføjelser, minimumsbødeniveauer for administrative bøder, offentliggørelse af påbud samt rammerne for det risikobaserede hvidvasktilsyn. De eksisterende bestemmelser om administrative bøder videreføres, men der gives ikke som i dag mulighed for at EU-landene i stedet kan benytte strafferettslige sanktioner²⁸.

Som nævnt har der tidligere været problemer i forbindelse med grænseoverskridende tilsyn. Kommissionen foreslår derfor, at tydeliggøre hjemlands- og værtlandstilsynets respektive opgaver og nærmere vilkår for samarbejdet for tilsyn på koncernniveau. EU-hvidvasktilsynsmyndigheden skal udarbejde retningslinjer for, hvordan tilsynet skal fungere.

De såkaldte selvregulerende organer²⁹, der har hvidvasktilsynet med en gruppe forpligtede enheder, skal underlægges tilsyn af offentlige myndigheder.

Forordning om pengeoverførsler og visse kryptoaktiver

Kommissionen fremsætter også et forslag til en revideret forordning om pengeoverførsler³⁰, hvor de gældende krav til information i forbindelse med pengeoverførsler udbredes til også at dække kryptoaktiver.

Kravene gælder kryptoaktivtjenester, når deres transaktioner involverer:

- En traditionel pengeoverførsel, eller
- En overførsel af kryptoaktiver mellem en kryptoaktivtjeneste og en anden forpligtet enhed (f.eks. en anden kryptoaktivtjeneste eller en bank).

Kravet gælder for overførsler på mindst 1.000 euro, hvorimod overførsler på under 1.000 euro er underlagt lempede krav til den informationer der skal følge med. Alle transaktioner der involverer overførsler af kryptoaktiver skal behandles som værende grænseoverskridende.

Reaktioner

Rådet

---

²⁸ Fra et danske perspektiv er administrative bøder problematisk, da grundlovens § 3 må antages at betyde, at behandlingen af strafferetlige bødesager ikke kan henlægges til administrative myndigheder.

²⁹ I Danmark har Advokatrådet hvidvasktilsynet med advokater.

³⁰ Forordning [2015/847](#) af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler (konsolideret version).

Kommissionen præsenterede sin hvidvaskpakke på mødet for EU's økonomi- og finansministre den 26. juli 2021, hvor EU-landene generelt udtrykte støtte til forslagene. Flere medlemslande understregede behovet for en ny stærk og uafhængig EU-hvidvasktilsynsmyndighed. Kriteriet for udpegning af de mest risikable forpligtede enheder, der skal under EU-hvidvaskmyndighedens direkte tilsyn, ventes at blive et af de centrale punkter i forhandlingerne mellem medlemslandene. Spørgsmålet blev rejst af flere lande på mødet. Forslaget om et loft på 10.000 euro for kontantbetalinger ventes også at kunne blive genstand for drøftelser blandt medlemslandene. Frankrig, der overtager EU-formandskabet fra 1. januar 2022, ønsker at komme så langt som muligt med hvidvaskpakken.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet ventes generelt at støtte hvidvaskpakken. Bekæmpelsen af hvidvask blev senest drøftet på plenarsamlingen i Strasbourg den 20. oktober 2021. Her blev der udtrykt opbakning til Kommissionens hvidvaskpakke. Europa-Parlamentet har i juli 2020 vedtaget en beslutning om en samlet EU-politik for forebyggelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme³¹. I beslutningen fremfører Europa-Parlamentet bl.a., at man støtter Kommissionens hensigt om at tilvejebringe et samlet regelsæt på området for bekæmpelse af hvidvask. Beslutningen opfordrer bl.a. til, at ansvarsområdet for den nye EU-hvidvasktilsynsmyndighed omfatter finansielle og ikke-finansielle forpligtede enheder samt tilsyn med de nationale tilsynsmyndigheders anvendelse af EU-reglerne.

Danske fokuspunkter

Fra den danske regerings side er det afgørende, at det som i dag bliver muligt, at vælge strafferetlige sanktioner frem for administrative bøder. Det er ikke tilfældet i det foreliggende direktivforslag. Regeringen vil i forhandlingerne lægge ”*afgørende vægt på*” dette punkt.

Det er regeringens vurdering, at det generelt er muligt, at fastholde de mere vidtgående danske regler på hvidvaskområdet, som går videre end det eksisterende direktiv. Det skal dog undersøges nærmere i forhold til de enkelte tiltag (f.eks. forbuddet mod 500 eurosedlen).

Det er vigtigt for regeringen, at der er proportionalitet i reglerne, og at de er udformet på en sådan måde, at der tages hensyn til forpligtede enheder og kunders størrelse og risiko for hvidvask og potentielle byrder forbundet med at efterleve reglerne. Det gælder f.eks. frivillige foreninger.

---

³¹ Europa-Parlamentets [beslutning](#) af 10. juli 2020 om en samlet EU-politik for forebyggelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Overholder forslaget nærhedsprincippet?

Folketinget skal i forbindelse med nærhedstjekket tage stilling til, om de områder, der behandles i forslagene bedst reguleres på EU-niveau eller på nationalt niveau. Såfremt Folketinget finder, at dette område bedst reguleres på nationalt niveau, og at forslagene dermed strider mod nærhedsprincippet, skal Folketinget inden for en frist på 8 uger sende en såkaldt begrundet udtalelse til Kommissionen. **Fristen udløber den 18. november 2021**³². Folketinget har også mulighed for at afgive bemærkninger til forslagernes politiske indhold over for Kommissionen – her gælder ingen tidsfrist.

Kommissionen fremføre, at den grænseoverskridende karakter af hvidvask gør et godt samarbejde mellem nationale tilsynsmyndigheder og FIU'er yderst vigtigt. Mange af de forpligtede enheder udøver grænseoverskridende aktiviteter, og nationale tilsynsmyndigheders og FIU'ers forskellige tilgange hindrer dem i at opnå en optimal hvidvaskpraksis på koncernplan. Det giver samtidig mulighed for, at kriminelle kan udnytte forskelle i EU-landenes implementering. Kommissionen vurderer derfor, at der er behov for større koordinering på EU-plan, herunder direkte tilsyn med de forpligtede enheder med de højeste risici, for at håndtere disse grænseoverskridende spørgsmål. En indsats på EU-plan er berettiget ud fra ønsket om, at opretholde lige vilkår i hele EU, således at alle enheder i medlemslandene er underlagt en række ensartede forpligtigelser vedrørende bekæmpelse af hvidvask af penge. Kommissionen vurderer generelt, at forslagernes målsætninger ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemslandene og kan derfor bedst gennemføres på EU-plan.

Regeringen er i grund- og nærhedsnotaterne enige med Kommissionen i, at hvidvask og terrorfinansiering er grænseoverskridende kriminalitet, hvorfor der kan være en risiko for, at de kriminelle vælger at udøve de kriminelle aktiviteter i de EU-lande, hvor reglerne er mest lempelige. En EU-hvidvaskmyndighed vil kunne sikre ensartet og effektiv tilsynsindsats målrettet mod de særligt komplekse, grænseoverskridende aktiviteter, og en effektiv koordinering samt samarbejde på tværs af EU-landene.

Regeringen finder derfor, at Kommissionens forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Nærhedstjek i de øvrige EU-landes parlamenter

Foreløbig har fem nationale parlamenter foruden Folketinget valgt at indlede en nærhedsbehandling af Kommissionens hvidvaskpakke (Tjekkiet, Finland,

---

³² Tidsfristerne varierer på de fire forslag og spænder fra den 18. november til den 30. november 2021.

Frankrig, Irland og Rumænien). Slovakiet har indledt nærhedsbehandling af hele hvidvaskpakken med undtagelse af forslaget om en hvidvaskforordning (KOM (2021) 420). Holland har indledt nærhedsbehandling af forslaget om en hvidvaskforordning. Det franske Senat har den 20. oktober 2021 afsluttet nærhedsbehandlingen af hele hvidvaskpakken og har ikke fundet brud på nærhedsprincippet. Der foreligger endnu ikke udtalelser fra de øvrige parlamenter³³.

Bilag: udvælgelse af finansielle forpligtede enheder til direkte tilsyn

I forbindelse med udvælgelsen af de enheder der skal under EU-tilsynsmyndighedens direkte tilsyn, skelnes der mellem kreditinstitutter og andre finansielle virksomheder. For at blive kandidater til det direkte tilsyn skal enhederne i første omgang opfylde følgende krav:

- Kreditinstitutter:
Skal være etableret i mindst syv EU-lande, herunder via filialer og datterselskaber.
- Andre finansielle virksomheder:
Skal drive virksomhed i mindst 10 EU-lande, herunder etableringslandet og et andet EU-land, hvor den driver virksomhed via et datterselskab eller en filial, samt alle andre EU-lande, hvor den opererer ved hjælp af direkte levering af tjenesteydelser eller via et netværk af repræsentative agenter.

For de kreditinstitutter og andre finansielle virksomheder, som opfylder kravene ovenfor, skal den såkaldte iboende risikoprofil (dvs. risiko for hvidvask som følger af virksomhedens forretningsmodel – f.eks. pga. produkter, kunder og markeder mv.) klassificeres som enten *lav*, *middel*, *væsentlig* eller *høj* i hvert EU-land, som de opererer i.

De forpligtede enheder vil herefter blive udvalgt af EU-tilsynsmyndigheden til direkte tilsyn ud fra følgende kriterier:

- Kreditinstitutter:
Skal have en høj iboende risikoprofil i mindst fire medlemslande og har været under tilsyn eller anden offentlig efterforskning for væsentlige overtrædelser af den europæiske hvidvasklovgivning i mindst ét af disse EU-lande inden for de seneste tre år.
- Andre finansielle virksomheder:

---

³³ De nationale parlamenters behandling af de enkelte forslag kan følges på den interparlamentariske database IPEX: [KOM \(2021\) 420](#), [KOM \(2021\) 421](#), [KOM \(2021\) 422](#), [KOM \(2021\) 423](#).

Skal have en høj iboende risiko i mindst ét EU-land, hvor den er etableret, eller hvor den driver virksomhed via datterselskaber eller filialer. Derudover skal den risikoklassificeret med en høj iboende risiko i mindst fem andre EU-lande, hvor den opererer via direkte levering af tjenesteydelser eller via et netværk af agenter.

EU-tilsynsmyndigheden skal udarbejde metoden til klassificering af den iboende risiko. EU-tilsynsmyndigheden vil indlede den første udvælgelsesproces den 1. juli 2025 og afslutte udvælgelsen inden for en måned.

Herefter vil EU-tilsynsmyndigheden foretage udvælgelsen hvert tredje år. Det direkte tilsyn af de udvalgte forpligtede enheder forventes at starte pr. 1. januar 2026.

Dette dokument er udarbejdet af Folketingets Administration til brug for medlemmer af Folketinget. Efter ønske fra Folketingets Præsidium understøtter Folketingets Administration det parlamentariske arbejde i Folketinget, herunder lovgivningsarbejdet og den parlamentariske kontrol med regeringen ved at yde upartisk faglig bistand til medlemmerne. Faglige noter udarbejdet af Folketingets Administration er i udgangspunktet offentligt tilgængelige.